

RAFA XAMBO

Malalts de tele

Entre els qui, a més de mirar-la, s'ho pensen una mica, hi ha diverses posicions sobre Canal 9. La primera, i potser més estesa, és l'emprenyament quotidià. La segona consisteix a prendre-s'ho amb humor, com si fóra un flux continu d'*Altres límits*. La tercera és l'abandó, una necessitat d'indiferència feta de fartament. Confesse que he passat per les tres categories i les intermèdies. La primera t'amariga el dia. La segona es fa difícil de sostenir si no hi ha un públic per a riure, és a dir, sense la complicitat d'altres. I la tercera t'aïlla; és com quedar-se al llit amb ressaca o engripat. En qualsevol cas, tampoc no és un mal de morir. Vull dir que convivint amb *Las Provincias*, la Junta Central Fallera i la insigne nòmina de prohoms de la dreta local, ens hem fet de carrasca (res a veure amb Carrascosa, brillant ex-director de Canal 9, actualment dirigint Valencia Te Ve, i marit de la virreina, directora i copropietària del diari essencial). I què passa en Canal 9? Doncs que no ha creat indústria audiovisual valenciana, ans ha entrebancat els esforços en aquest sentit, mentre encarrega la major part de la producció a empreses de fora i a muntatges aviats per fer negocis fàcils entre amics i coneeguts. Tampoc no ha tingut cap mirament amb la Llei de Creació, tot abandonant, des del primer moment, qualsevol consonància amb els principis fundacionals. Totes les pel·lícules són en castellà. No hi ha programes de servei o educatius. Hi predomina la ficció i l'entreteniment, terreny en què supera les cadenes comercials. Els paradedats esdevenen difusors de prejudicis i tòpics, una cerimònia de celebració de l'antiintel·lectualisme més groller. Al *Tómbola*, Ximo Rovira, Jesús Marinas, Bofillín, i les xiques del "candelabro" s'entretenen malparlant dels personatges de la premsa del cor i deixant anar favades, insults per tot-hom i alguna hòstia de tant en tant, mentre es bufen i cobren a la nostra salut. En *Parle vostè, calle vostè*, comandats pel gran Josep Ramon Luch, una colla d'invitats, la majoria vinguts de ponent per al programa, s'encaren temes com ara si les dones provoquen amb la manera de vestir, si l'obesitat és pecat i altres profunditats

semblants. Si cal, escenifiquen l'expulsió dels convidats que superen el llindar del desfici per defensar-se davant els jutges si vinguera el cas. Quant als informatius, Canal 9 s'ha pres molt seriosament la tasca de construir la realitat tot prescindint-ne. La fórmula que sintetitza la informació seria alguna cosa així com: successos, Zaplana, èxits del Consell, l'economia bé, la família també, processons i festes amb Zaplana, viatges del Molt Honorable i el seu amic Julio Iglesias, l'oposició protesta per enveja i, a més, són uns tararots, futbol, visca l'Hemisfèric, som els millors i adéu. Per a dur endavant aquesta tasca de realitat virtual, calia incorporar el personal adient; així, els periodistes de la casa, sospitosos de simpaties esquerranes i nacionalistes o professionals de difícil domesticació, han estat desplaçats a la segona cadena -Notícies 9- de creació recent i audiència ínfima (no arriba a l'1%). Alhora, Notícies 9 els serveix d'acostament al model de televisió pública, tota en valencià, però, procurant que no la mire ningú.

Quan el president Zaplana, seguint instruccions de *Las Provincias*, es permet atacar periodistes de la casa acusant-los de col·laborar amb altres partits en les hores lliures, deixa al descobert la cacera de bruixes que inspira les actuacions dels directius de Canal 9. Les exclu-

sions, les llistes negres, els exilis interiors són assumpte corrent sota el *pirulí* de Burjassot. Així, s'entén que en aquesta televisió no siga possible fer programes de l'estil de *Malalts de tele*, *Sense títol* o *CQC*. En absència de la més mínima llibertat de creació, només hi caben buròcrates que segueixen consignes i pencaires que els suporten. Mentrestant, l'oposició al consell d'administració de la RTVV pateix una fluïxesa crònica. També han esdevingut virtuals. Molt de tant en tant, els consellers guaiten als diaris i critiquen amb la boca petita per no perdre la confortabilitat ben remunerada al càrrec. El consell assessor que preveia la Llei no s'ha creat mai. I no sembla creïble que cap dels enfangats en aquesta macrofalla vulga la creació d'un organisme independent que establisca mecanismes de control en el desgavell comunicatiu valencià.

*“Les exclusions,
les llistes
negres, els
exilis interiors
són assumpte
corrent
sota el
'pirulí' de
Burjassot.”*